

-
-

Май аенын жылы бер көнендә Төмән шәһәренен Кырынкүл бистәсендәге 52 нче мәктәбенен ишегалдында - кин, иркен спорт мәйданында Балалр Сабан туге гөрләп үттө.□ □ □ □

Аны Ботендонья татар конгрессынын Ринат Насыйров житәкчелегендәге Вәкиллеге каршында оешкан татар ижтимагый оешмаларынын координацион Шурасы, Шура әгъзаларыннан Илгиз Шәрипов житәкчелегендәге Төмән шәһәре татарлары милли-мәдәни мохтәрияте һәм Алевтина Манкаева житәкчелегендәге Төмән шәһәренен Кырынкүл бистәсендәге 52 мәктәбе бергәләп әзерләп үткәрделәр, матди чыгымнар – татар эшмәкәрләре хисабына булды. Сабан туенын режиссеры –мәдәният һәм сәнгать белгече Фәрит Хәкимов иде, әзерлекне гамәлгә ашыручы да ул булды.

Сабантуй мәйданы жайлы итеп жиһазланган: мәйдан түрөндә күркәм сәхнә, анын алдындага яшел чирәмлек аша тамашачылар очен урындык, эскәмияләр, аннан арырак милли уеннар очен зоналар бигеләнеп жиһазландырылган. Уен мәйданчыклары арасында киштәләрендә ярышларда жинеп чыгуучылар очен бүләкләр тезелгән алачык та урнашкан.

Төрле яшьтәге кешеләр жыелган иде милли бәйрәмебезгә, коляскаларына салып һәм балаларын да алып килгән аналар аеруча жәлеп итте игътибарны, күнелгә аеруча

соклану, наз хисе остәде алар. Бишек яшендәге нәниләрдән башлап аксакаллар, акәбиләр килгәннәр. Кояш та елмаеп карый, әледән-әле сибәләп узган янгырдан яшеренми, качмый халык, чонки берникадәр мизгелдән сон, болытлар арасыннан, елмаеп, тагын кояш килеп чыга, янгырны туктата. Күп мәртәбәләр сынаганым бар: нава торышы турында прогноз янгыр булачагын хәбәр иткән булса да, изге хисләргә урап халык очен үктәрелгән чара үткәнче янгыр тыелып тора. Ул конне дә шулай булды, Сабан тугеннан халык таралып шактый вакыт үткәнәнән сон гына коеп кочле янгыр яуды.

Милли моннар янгырап торган Сабан туй мәйданына килеп керүгә, шуннан сон 30 еллар вакыт үтеп киткән булса да, 1993 елда Томәннен Гилево бакчасында Фәрит Хәкимов житәкчелегендәге өлкә Татар мәдәнияте үзәге әзерләп үткәргән Сабантуй күз алдына килеп басты: әйбәт әзерлек, бәйрәмчә бизәлеш, милли мохит, милли рух боркелеп тора иде тирә-юньнән. Сабан туге башлану мизгелләрен коткән кешеләрнен күнел жылылыгында балкыган йозләре дә бәйрәм хисен кочәйтте, тирәнәйтте. Сабантуй мәйданына килеп кергән кеше поход кыр кухнясы янында туктап, карабодайдан тәмле жимеш кушып пешерлгән ботка, чәй белән сыйланды. Бу үзенчәлекле сыйны Илгиз Шәрипов житәкчелегендә чик сакчылары ветераннары жәмгыяте оештырган иде.

Бәйрәм тантанасын ике алып баручы ачып жибәрде: рус телендә Ринат Гарифуллин һәм татар телендә Голфия Бикмуллина:

Таралса да татар илләр буйлап,

Саклап яши гореф-гадәтен,

Сабантуйлар аша дөнья халкы

Хөрмәт итә татар милләтен.

Шулай, татарнын милли бәйрәменә руслар һәм башка милләт вәкилләре дә килгәннәр иде, Аларнын барсы да бәйрәмгә фатиха итеп, Томән Жәмигъ мәчете Идарә житәкчесе Галимжан хәзрәт Бикмуллин гажәеп монлы, югары рухлы тавышы белән шаулатып

укыган Коръән аятен тын гына, хәйран калып тынладылар. Бәйрәм белән күнел түрәннән чыккан жылы сүзләрен Милли эшләр комитеты Владислав Леонидович Чернов, Кырынкүл Хәдичә мәчете имам-хатибы Абдулла – хәзрәт һәм башка мәртәбәле кунаклар котлап, матур теләкләрен житкерделәр. Дини бәйрәм түгел Сабантуй, әмма ул халкыбызның борынгыдан килгән хезмәт, татулык-дуслык, ижат сәләтен күрсәтү бәйрәме. Дин әһәлләре халкыбызның милли рухын, иманлы тәртибен, татулык_дуслык хисләрен саклай, янарта торган традицияләренә олы хөрмәт күрсәтүләрен тагын бер мәртәбә белдерделәр бу бәйрәмдә, шул уйны яшә буын күнеленә дә сәндәрү чарасын күрделәр, рухи-мәдәни байлыкны бегәләп саклау кирәклеген күрсәттеләр.

Көрәш-уген мәйданнарында балалар, яшьләр гор килеп коч сынашты. Балалар, уен-көрәшләрдә жинү яулап, момкин кадәр күбрәк жетон алырга тырыштылар, алачыкта аларны үзләре сайлаган бүләкләргә алмаштырдылар, уеннар оештырылган бер мәйданнан икенчесенә ашыгып барып, жетоннар жыю кызыклы булды алар очен.

Бигрәк тә батырлар көрәшкән мәйдан жанлы булды. 14 яшькә кадәр булган балалар ике торкемгә бүленеп көрәштеләр. Спорт белән шогыйльләнүчеләр арасында абсолют батыр титулын 52 нче мәктәп укучысы Хосәен Иянов, ә әзерлексез көрәшчеләр арасында абсолют батыр титулына Индрәй авылыннан Руни Юсупов ия булды.

Сәхнәдән милли мон озелмәде, Кырынкүл мәктәбе сәнгать осталарының, Томән татар мәдәнияте үзәге ижади торкемнәренән, һәни балаларның ин матур чыгышларынан торган концерт бизәде Сабантуйны. Томән татар мәдәнияте үзәге каршындагы “Аккош”, Ислам Сафин житәкчелегендәге “Вакбәләш” бию торкемнәренән, һәни кызларның ялгыз биюләрен, Кырынкүл мәктәбе ижат торемнәренән һәм күрше авыллардан килгән балалар чыгышларын ләззәтләнәп тамаша кылдылар Сабантуй кунаклары. Балаларга кушылып, танылган жырчыларыбыз Луиза Сурметова, Розалия Бакиева, Монирә Хоснетдинова, Марат Вәлиевлар монлы да, шаян да жырларын бүләк иттеләр тамашачыларга.

Гажәеп жылы мохиттә үттә Балалар Сабан туге. “Ел сәен үткәрелсен иде балалар очен Сабантуй”, - дип әйтүчеләр күп булды. Иман нурлары сибеләп торгандай булды: шат күнелле итагатьле балалар чыр-чу килеп күнел ачты, тупас сүз ишетелмәде, тәртипсез күренеш булмады, чара үтеп кешеләр таралгач та мәйдан чип-чиста хәләндә калды, ник бер чүп кисәге күренсен! Бу нурлы, матур чара фәкәт игәнәчеләр ярдәмендә гамәлгә ашырылып, сүнеп барган милли хәрәкәтнен жанлануы булып кабул ителде. Ринат Насыров житәкчелегендәге Томән өлкәсе эшмәкәрләр берләшмәсе, Реваль Хоснетдинов житәкчелегендәге “Арктикпромизыкация” жәмгыяте, Реваль Самасов

житәкчелегендәге Винзили керамзит заводы, “Маиб” Халыкара Ислам эшмәкәрлеге ассоциациясе һәм башкалар үзләреннән матди олаш керттеләр Балалар Сабан туена.

Халык таралганнан сон, милли ризыклар белән мул итеп әзерләнгән түгәрәк остәл тирәсендә Сабантуйны оештырып үткәргәннәр очен әзерләнгән мәжлес башланып китте. Бәйрәм табынын Тубылдан Юршак тарихи мәчете хужабикәсе Хәлилә ханым Шамакова алып килгән купшы баурсаклар да бизәде. Милләтебезнен бүгенге хәле, киләчәккә исән-имин булып бару юллары турында мәгънәле фикер алышу белән тогәлләнде мәжлес. Балалар Сабантуена матди ярдәм күрсәткән Ринат Насыров житәкчелегендәге татар эшмәкәрләренә, 52 нче мәктәп модире Алевтина Манкаевага, Томән шәһәре татарлары (әлекке казан татарлары) милли-мәдәни мохтәрияте рәисе Илгиз Шәриповка, анын урынбасары, Сабантуй режиссеры Фәрит Хәкимовка олы рәхмәтләр белдерелде.

Бибинур Сабирова

-